

תזריע (260)

וביום השמיני? מול בשר ערלתו (יב. ג.)

במעמד ברית מילה, לאחר שמכריזים את שמו של התינוק אומרים "כשם שזכה למילה כך יזכה לחופה ולמעשים טובים", מה פירוש של כשם שזכה למילה וכו'? יש לומר: כשם שזכה למילה: כמו שבעת הברית הורי הילד שניהם בלב שלם ובשמחה מכניסים את הבן לבריתו של אברהם אינו, כך יזכו ההורים לגדל אותו לתורה לחופה ולמעשים טובים בשמחה ללא חלוקי דעות וללא שום מחלוקת. **ספר "שולחן אליהו"**

המילה קרב לה'

וביום השמיני? מול בשר ערלתו (יב. ג.)

מדוע מתקיימת מצות ברית מילה דוקא ביום השמיני להולדת הבן? כתב רבינו בחיי: על דרך הדרש מילה היא כעין קרבן. כשם שדם הקרבן הריהו ככפרה על המזבח, כך גם דם המילה מכפר. לכן מצותה ביום השמיני, כי קרבן אינו מכפר אלא ביום השמיני והלאה, שנאמר: "וביום השמיני והלאה ירצה" (ויקרא כב. כז). וכשם שבקרבן כתיב: "ואכלו אותם אשר כפר בהם" (שמות כט. לג), שאכילת הקרבן היא לכפרה, כך ישראל עושים סעודה ביום המילה. יתרה מזה, גדול כוחה של המילה אף יותר מן הקרבן, שהקרבן בממונו והמילה בגופו, באיבר שכל גידי האיברים נקשרים בו, אשר מטעם זה נקרא "ראש הגויה", כלומר ראש כל הגוף. לכן מי שעושה ברית מילה, נחשב לו לעקידה וזבח, כאילו עקד את עצמו, וכתוב: "כורת בריתי עלי זבח" (תהלים נ. ה) **ספר "ומתוך האור"**

והקריבו לפני ה' ונקפר עליה וטהרה (יב. ז.)

בקרבן עשירות נאמר "נקפר עליה וטהרה", ואילו בקרבן דלות נאמר "ונקפר עליה תפתן וטהרה", למה? הנה, בקרבן עשירות נתחלקו העולה והחטאת בעניניהם. בעוד שהעולה היא כבש בן שנתו, החטאת היא בן יונה או תור. נמצא שאין ביד הכהן לשנות הכפרות, ואם שינה, פסול. הרי לנו שהיולדת היא עיקר הגורם לכפרה, בכך שהביאה את קרבנותיה כדין, ואילו הכהן אינו אלא ה'מקריב'. וזהו שנאמר "ונקפר עליה", שתמא. לעומת זאת, בקרבן דלות נצטוותה היולדת להביא שני תורים או שני בני יונה, אחד לעולה ואחד לחטאת, ואם כך ביד הכהן לבחור איזה מהם יהא עבור עולה ואיזה עבור חטאת. וכיון שעיקר הכפרה שתתיר לה לאכול בקדשים הוא קרבן החטאת, וביד הכהן לבחור איזה מהם יהיה לחטאת, נמצא שעיקר תלוי בכהן. וזהו שנאמר "ונקפר עליה תפתן" **רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות"**

מות וחיים ביד הלשון

אדם פי יקיה בעור בשרו שאת או ספחת.... וראוהו הפהן וטמא אתו (יג. ב-ג.)

הנה אמרו חז"ל (ערכין יז.) שהנגעים באים על לשון הרע, ותיבת מצורע היא נוטריקון מוציא רע, והתורה הקדושה תולה את טומאת המצורע או את טהרתו במוצא פיו של הכהן, ומדוע? מפני שהדובר לשון הרע הרי הוא מצטדק באומרו: וכי מה כבר עשיתי? הלא בסך הכל אמרתי את האמת! ולכן צייתה התורה שהמצורע יובא אל הכהן, והוא במוצא פיו יטמאנו או יטהרנו, ללמדו לקח ומוסר חיים שכח הפה והדיבור הוא גדול ועצום, ובידו לטמא או לטהר אנשים, ועל כן ראוי שיצור האדם פיו ולשונו מכל דבר רע, כי מוות וחיים ביד הלשון. **רב עובדיה יוסף זצ"ל בספרו "משוש תבל"**

אדם פי יקיה בעור בשרו שאת או ספחת.... (יג. ב.)

פירש רבינו אפרים: כל הפרשה נדרשת על העבירה ועל קיבול העונש: "שאת" הוא גבהות הלב, ונאמר: "תועבת ה' כל גבה לב" (משלי טז. ה), "ספחת", זה הכעס, כי עוון פלילי כעובד עבודה זרה. "בהרת", הוא הקשר, שנאמר: "הרה עמל וילד שקר", "והיה בעור בשרו לנגע צרעת", כלומר, גופי עבירות הן. "והובא אל הכהן", כלומר, הובא הדבר לפני חכמים. "ושער בנגע הפך לבן", שנשתרש בחטא עד שהזקין ונעשו שערותיו לבנות. "וראהו הכהן וטמא אותו", כיון ששנה ושילש בחטא אין מספיקין בידו לעשות תשובה. "ואם בהרת לבנה", שלא האדים העוון כל כך. "והסגיר הכהן", יוכיחנו עוד. "ואם בעיניו עמד", שלא הועילה תוכחתו. "והסגיר שבעת ימים שנית", יוכיחו עוד. "וראה הכהן והנה כהה הנגע", שנתכרכמו פניו. "לא פשה הנגע", לא הוסיף לחטוא. "וטהרו הכהן" יסדר לפניו דברי תשובה. **ספר "שנים מקרא"**

נגע צרעת פי תקיה באדם (יג. ט.)

אומרת הגמרא (ערכין טו.): כל המספר לשון הרע, נגעים באים עליו. כתב הרמב"ם, (הלכות טומאת צרעת ה"י): "זה השינוי האמור בבגדים ובבתים, שקראתו תורה צערת, אינו ממנהגו של עולם אלא אות נפלא היה בישראל כדי להזהירן מלשון הרע", נגעים הנם תופעה פלאית, לא מדרך הטבע. אדם מדבר לשון הרע ומקבל נגע. לפי זה אומר ה"חתם סופר" דבר מענין: ישנה הלכה מילה בצרעת, כלומר אם ישנה צרעת במקום המילה, מותר למול, אף שישנו לאו לקוץ את נגע הצרעת וזאת משום שעשה "וביום השמיני מול בשר ערלתו", דוחה לא תעשה "השמר בנגע הצרעת". טעם הדבר אומר ה"חתם סופר", כי כל פרשת נגעים היא, כאמור, אות ופלא דבר

לא טבעי, והוא נאמר רק על יהודי. גוי אינו מטמא בנגעים, כי אין לו את ההשגחה הזו. לכן אסור לתלוש נגעים, כי זה השגחה מיוחדת שהקב"ה נתן לנו, וצריכים להיזהר לא לאבדה. ממילא, כל האיסור הוא רק בבשר יהודי, אבל ערלת הבשר איננה בשר יהודי ולכן מותר לקוץ את הצרעת שעליה.

ספר "יחי ראובן"

כולו הפך לבן

וְרָאָה הַפֶּה וְהֵנָּה כְּסִתָּה הַצָּרְעַת אֶת כָּל בְּשָׂרוֹ וְטָהַר אֶת הַנֶּגַע כְּלוּ הַפֶּה לְבֶן טָהוֹר (יג. יג.)

יש לתמוה כיון שצרעת סימן טומאה היא, מדוע כשכולו הפך לבן וכסתה הצרעת את כל בשרו טהור הוא, אדרבה היה צריך להיות טמא בטומאה חמורה כיון שכל גופו מוכה בנגע? ביאר החפץ חיים, עונשו של המצורע: "בדד ישב מחוץ למחנה", וזה על מנת שישב בתשובה ולבכו יכנע ושב ורפא לו, כל זה זקוק המצורע בעת שלא הפך כל בשרו לצרעת, ורק נראה הנגע זעיר שם זעיר שם, ואז יכול לחשוב המצורע אולי מקרה הוא בלתי טהור. אבל כאשר כל גופו הפך לבן, כבר נשבר לבו בקרבו עד כדי כך שאינו זקוק לשילוח, וההכנעה כיפרה לו "טהור הוא".

ספר "אוצרות התורה"

כל הפוסל במומו פוסל

וּבָיִים הֵרָאוּת בּוֹ בְּשָׂר חַי יִטְמָא (יג. יד.)

"וּבָיִים", מה תלמוד לומר, ללמד יש יום שאתה רואה בו ויש יום שאין אתה רואה בו, מכאן אמרו, חתן נותנין לו כל שבעת ימי המשתה לו ולכסותו ולביתו, וכן ברגל נותנין לו כל ימי הרגל (רש"י). חתן שנראה נגע, איו צריך ללכת אל הכהן להראות לו את הנגע אלא לאחר שתמו שבעת ימי המשתה. וצריך ביאור, הרי: חתן נמחלים לו כל עוונותיו, ואם כן כיצד יתכן שילקה בצרעת הבאה על חטא של לשון הרע, מדוע לא התכפר חטאו ביום חתונתו? תירץ ה"אמרי אמת", שמחילת העוונות ביום החתונה היא על מצוות שבין אדם למקום בלבד, אבל על מצוות שבין אדם לחברו, אינו מתכפר עד שירצה את חברו, ולכן לא נמחל לו עוון לשון הרע ולפיכך באו עליו נגעים.

ספר "להתענג בתענוגים"

וְאִישׁ כִּי יִמְרַט רֵאשׁוֹ קִרְתָּהּ הוּא טָהוֹר הוּא (יג. מ.)

אדם צריך לקדש עצמו אפילו במותר לו, וכל שכן שלא יתאוה למותרות, רק צריך לספק עצמו די הסיפוק בכל האופנים הן במאכלים הן בכל הדברים שצריך להשליך המותרות. וידוע ששערות הראש הם מותרות הגוף, על כן צריכים הכהנים בעבודתם והלויים לגלח השערות הראש להראות שאינם רוצים במותרות רק די הסיפוק בלבד. וכל שכן כשימרט ראשו לגמרי שלא יצמחו עוד, הוא סימן טוב באדם שהשליך כל המותרות ממנו, על כן הוא סימן טהרה. וזהו שנאמר: "קִרְתָּהּ הוּא טָהוֹר הוּא" **ספר "עלים לתרופה"**

הלכה: שירוף החמץ כהוגן

כתב השו"ע (סי תמה ס"א): כיצד ביעור חמץ שורפו או פוררו וזורה לרוח או מטיל לים וכו' והמנהג לשורפו. כתב הפסקי תשובות (אות א): דחוששין לדעת הפוסקים שפסקו כרבי יהודה דאמר: אין ביעור חמץ אלא שריפה, ומ"ב כתב: שורפו עד שנעשה פחמים. ולפיכך צריך לדקדק ולעמוד על המשמר בשריפת חמץ, ולהשגיח שיהיה החמץ שרוף כהוגן עד שלא יהיה ראוי לאכילת כלב, ולא להסתפק בזה שהאש ליחכה סביב החמץ ונראה שרוף וכשיחתכו המקום הצרוף יהיה ראוי לאדם או לבהמה, ולכן ראוי לחתוך את ככברות החמץ לחתיכות דקות כדי שיהיה ברור שישרף כולו.

ספר "פסקי תשובות" חלק ה

פתגם: זה לא יפה לרוץ ליד חבר צולע. ספר "שמחלה"

חקירה: אכילת פסח: המצוה על האדם לאוכלה, פעולה, או שתהיה נאכלת, תוצאה. (בית הלוי ח"ג נא.ג. פעולה)

סיפור: זה לעמות זה: הגאון בעל "הפלאה", שלח לקרוא אליו את אחד העשירים בעיר ואמר לו: מתלוננים עליך שאינך נותן כלום לצדקה, היתכן? רבי, הצטדק העשיר, עלי לשמור את כספי לעת זקנה, שמא לא אוכל אז להתפרנס ולא יהיה לי ממה לחיות. עודם מדברים והנה באה אשה להתלונן לפני הרב על בעלה: רבי, בעלי מבזבז את כל ממונו לצדקה ואינו מניח לנו אלא כדי מחיה בצמצום וכדוהק. שלח הרב לקרוא לבעלה ושאלהו לפשר הדבר, התנצל הלא ואמר: רב, עלי לדאוג לעולם הבא, שכן חיי אדם קצרים היום כאן ומחר בקבר. פנה בעל ה"הפלאה" אל שני בעלי הבתים שעמדו לפניו ואמר: הריני מאחל לשניכם, כי ישמרכם ה' מן הדבר אשר מפניו אתם חוששים. גביר קמצן זה, חושש שמא יאריך ימים, ישמרהו נא ה' מך, ו'בזבזן זה, שחושש שמא ימות מחר, ישמרהו נא ה' מזה ויוסיף לו הרבה שנות חיים.

ספר "חד וחלק" חלק א (דף קח)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'יות בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה, רישירד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטיין היימה שמחה. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה, הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא לבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ייזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר, מיכאל צ'רלי בן ג'וליית אסתר.

